

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIÓ

CARRÉ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.^{en}

BARCELONA.

PERÍODICH SATÍRICH. HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

DE GIRONA A OLOT.

Que digan lo que vulgan: lo viatjar en diligència es la cosa més divertida que s' pot coneixre. Aquella animació produïda per lo conjunt dels cascabells y dels caballs; l' espatech de las xurriacás; aquells crits de: *Pulida! Diamanta! Canarala! rria! rria! Careto! vine asti! toma! ooooo.....!* es més engresador que qualsevol ària ó concert musical dels que cantan are com are al gran teatre del Liceo.

Lo ferro-carril es la invenció més monòtona que puga imaginarse. Aquell soroll que resulta de tanta complicació de ferros y fusta, basta per matar al home més sapat y sanitós.

Anant ab cotxe tenim la ventatje de que 'ls viatgers entran en franquesa tot desseguida com si s'haguessen conegut tota la vida; la conversa 's fa general y animada en un moment, de manera que un no se 'n adona que ja es a puesto.

Al menos així s' ha succehit à mi aquest dia anant de Girona à Olot.

Fastidiat dels viatgers del ferro-carril, ahont tota la conversa queda reduïda à preguntar l' un à l' altre, d' ahont venen, ahont van, si son casats y quants fills tenen, y altres futesas per l' istil, vaig alegrarme molt al veure'm dintre d' un salonet de fusta folrat de tela de matalás, entrecuixant ab un capellá, borni per mes senyars, pero més illest que una llansadora parada.

Tenia al costat mèu un vellot d' aquells que portan per equipatje, una manta, una cuixinera y una pell; pero que ab tantas endergas no ocupan lloch, perque tot s' ho enquebeixen à sota per anar més tous al assiento.

Los altres cinch passatgers feyan cara de inofensius; pero un d' ells ja anava fentse pesat axordantnos ab una cansó (nova y divertida) que tothom coneix y que diu així:

«Per mi me 'n treu vi blanch
y per ella pastas finas.
Per mi m' en treu un gall
y per ella una gallina.
Ja l' hi aixeco 'l devantal
y l' hi veitj la mitja fina, etc., etc.

Lo capellá que à la quènta devia coneixre la lletra de la cansó, de quan era xicot, procurava fé 'l desentès acudant l' ull que l' hi quedava, perque la idea de veure una mitja fina y ben estiradeta, feya sortirli 'ls colors á las galtas de la cara.

De prompte, y com per distreure's n' va dirigirme la paraula, preguntantme si anaba ab comoditat.

Jo que desitjava al mateix temps rompre la quietut, ja 'n vaig tenir prou y veus aquí la xarramenta comensada.

Quin talent d' home més privilegiat! L' us del estudi havia fet lo seu cap un poch abultat y per consegüent era un magatzem de ciencias, una verdadera biblioteca.

En pochs moments varem tocar infinitat de punts científichs, y l' pare capellá resolia las conclusions de cop y volta ab un criteri especial que ja 'ls dich jo que no se 'n trobarian gaires.

Figúrinse que un d' aquests punts, vá ser referent à la pluja, sobre lo qual vá ilustrarme de un sistema que jo no havia somiat siquiera. Vejin si 'n estava jo d' errat respecte d' això, que fins are havia cregut á ulls cluchs, que la pluja resultaba de cert vapors que al arribar á una temperatura especial se condensaban y tornavan á caure convertits en aigua.

Donchs no es aixís, sino que segons deya 'l capellá, 'ls núvols, que 's formian del fum que surt de las ximeneyas, quan son sobre 'l mar, s' abaixan y agafan l' aigua com aquell que 's vol rentar la cara, y quan 'n han agafat un grapat, se 'n tornan per amunt, y quan son en l' aire, l' aigua vá filtrant poch à poquet per tot le gruix de aquella pasta de fum, fins que cau lo líquid á gotetas dolsas perque ab la filtració ha perdut la sèva salabré primitiva.

No 'm vá saber dir, (perque no se 'n recordaba) si aquest sistema era de 'n Copernich ó de 'n Galileo; pero 'm digué que ho havia estudiat á las aulas.

Lo vell de la cuixinera, que hi feya unas orellas com unas mitjas quernas, me preguntá tot baixet, si aulas volia dir gabias.

Vaig respondreli que sí, aguantantme 'l riure y l' home quedá tot admirat d' alló de las aulas.

Y com que 'l capellá s' havia adonat d' aquesta intercalació, vaig creure oportú dissimilarho y li vaig donar entenenent que solszament m' havia pregunyat quina hora era.

Continuant la conversa, impulsat pèl mèu amor á lo desconeget, se 'm ocorregué preguntarli: quina de las invencions modernas li semblava més important per lo progrès de la humanitat.

— Oh! 'm vá respondre, ne coneix tantes de útils, que no sabria quinas dirli; pero las que considero de més servey, las que més profit han reportat als homes, son las capsas de cerillas y 'l petroleo.

Quan vaig sentir aixó vá agafarme un mal de ventre que ab una mica més rebento.

— Pobre home! vaig dirme entre mí mateix, ha près á la humanitat per altre. Véus' aquí la utilitat dels missionistas que venen d' altres terras civilizadas á convertir 'ls heretjes de la nostra terra.

JEPIS SURRELLA.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

Dijous passat estava destinat á ser un bon dia per lo Teatre català.

S' havia anunciat al Romea *nada menos que la representació de una tragedia.*

Lo pas era delicat è inmens: desde las pessas y comedias per fer riure fins als dramas per fer sentir y per fer plorar, la distancia no es tant gran com la que media desde aquests últims á la tragedia.

De la rialla als plors, la transició no es més que humana: fins hi ha un ditxo que diu: *De las riallas ne venen las plorallas;* la comedia representa la part alegra y 'l drama la part seria y afectuosa de la vida. La tragedia viu fora de aquestas esferas: la tragedia pinta y dona moviment á las grans passions, á las passions inverosímils, á uns efectes ja que no sobre-naturals, sobre-vulgars.

A la comedia y 'l drama moltes vegadas s' hi vá á veure la veritat; á la tragedia no pot anars'hi á veure més que la bellesa, en la sèva acepció més elevada.

Per aixó l' actor que representa un drama ó bé una comedia si 's mou ab naturalitat, si acciona ab naturalitat, si parla ab naturalitat, en una paraula si estargeix la vida real, casi pot dirse que será aplaudit. En la tragedia, no: en la tragedia es precis que senti tota la grandesa de l' acció, qu' estimi totes las bellesas de la forma, que no desdenyi un sol perfil; y que tocant á las actituds no s' olvidi may de l' art sublime de la escultura. Per aixó es més difícil interpretaria. Tothom sab que de lo sublime á lo ridicul no hi ha més que un pas.

En Victor Balaguer, ab aquell brillo de sempre, inspirantse en la conmovedora llegenda de *Romeo y Julieta* ha escrit una tragedia catalana en tres actes. Aquesta llengua nostra tant ruda y aspre, parlada per en Balaguer, es dolsa quan pinta amoretas, es patètica quan exhala sentiment, es energica y vibrant quan en los llabis del pare de Julieta cridan venjansa.

De *L'as esposals de una morta* podém dirne una joya primorosa ben cisellada, de molt agradable forma y millor brunyida. La mateixa concisió, la sobrietat ab que la llegenda que ha immortalisat á Shakespeare ha sigut tractada pèl nostre poeta, l' interès creixent de cada una de las escenes, los efectes, principalment del final del acte segon, aquells versos plens, robustos y armóniosos, aquelles frasses que tancan de cop, tot son bellas de molt bona mena, dignas de la nostra naixent literatura.

L' obra existeix: la tragedia es un fet.

Desgraciadament l' execució no ha sigut digna de l' obra.

Los actors han fet tal vegada tot lo que podian, tot lo qu' era d' esperar d' ells; pero no tot lo que debian, no tot lo que era de desitjar.

Lo gènero 's ha vingut ample.

Algun nos' ha recordat la representació del *Castell dels tres dragons*, tal vegada perque no han sapigut escafar-nos.

Algun altre se menjava 'ls versos, sense considerar

que en Balaguer los ha escrit pèl públic en general y no perque sigan lo pasto dels actors.

Cap d'ells s'ha distinjut per la noblesa dels moviments, per lo escultòrich de las actituts, per la modulació de la veu, per la identificació dels sentiments, per l'expressió de las passions....

Y no obstant, nosaltres aplaudim l'efor, y desitjém que s'perseveri en aquest camí. Lo triomf s'logra a copia d'estudi y perseverancia.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Vaja, fassim lo favor de dirmo ab tota franquesa. ¿No es vritat que no 'u pelo tan malament com se pensaban? Jo 'ls asseguro que no n' hi tingut pocas de enhorabonas! Totas las meyas companyeras, quan lo diumenge à la tarde varem sortí a passeig me feyan uns morros mes grossos que una ala de teulada. ¡No me 'n tenian poca de enveja!

Me va omplir més de satisfacció l'seu posat que tots los cumpliments que 'm varen fer las vasitas del amo, y això que a casa hi freqüenta molt señorío.

Mirin, en bona fé: m' ha inflat mes l' enrabiada que hi fet agafar a la Francisqueta y a la Paula, que si hagués tret la grossa del Hospital. Aixis es que no ho faix ab poch gust, això d' las criticas....

Encara l' amo no m' entera de què hi ha un estreno ja 'm tenen mes aixerida que un pésol caputxi. Quant dijous lo Sr. Pepino vá dirme: «Maria questo oggi ce il Faust al Liceo è debutta la Sig. Ferni y el bariton Sig. Laban; ab un sant y amen vareg tenir llest lo dinar; a dos quarts de vuit ja havia rentat los plats y a tres quarts ja seya en las gradas del palco de la tia.

Precisament lo Faust es una ópera que aquell empesitfadó den Chanchas 'm va portar a veure l' any passat per Nadal, quan encara festejaban, y 'ls asseguro que va agradar més que totes las que havia vist fins a les horas. Perque, vamós, es un recreyu veure y sentir aquells dos joves com se las pican estimantse. Si no fos pèl dimoni que sempre ho fa anar tot malament, diria que no ni 'hi ha cap mes de tant bonica. Pero aquesta vegada, tot, ab tot, los cantants que la feyan no varen agradar tant com l' any passat.

La Margarida (Sra. Ferni) ja te caleyu, ja; pero te una veu tan primeta que algunas vegadas sembla que no canti més que per ella. Quina gresca què va armar a la sortida! Mirin que vareg veurer senyors que ningú ho hauria dit! Vaya un modo de xiular!

L'acomodador (que desde l' primer dia 'm fa l' alella), va dirme que la pendencia era perque l' públic estava dividit en Liceistas y Principalistas y qu' encara que no hagués obert la boca, en lo mer fet de venir la Sra. Ferni del Treyatu de Sta. Creu, ja n' hi havia prou perque la xiulessin. Vaya uns filarmònichs de pega! vaig exclamar— Mal aguanyat pelut qu' està en vaga! Si jo hagués sigut arcalde tots haurian anat a dormir a ea la ciutat, y aixis los hauria ensenyat de modes. Valga per això que aquella bona senyora 'n sap ab totes dugas mans y que vulgas, no vulgas, tothom vá haber de convenirhi desseguida. Lo qu' es lo tros que canta quan fila y l' aria, es de cal general; no 'm va estranyar que al cap de vall de l' ópera s' en empúies fins al cel. Elàstima que en lo duo 'm va fer esgarifar algunas vegadas, y sobre tot qu' estires tant alguns sonidós que fins li feyan perdre l' compass!

Lo senyor Carlets no 'm va agradar gens ni mica vestit d' aquella manera, ab aquella panxa. Jo mo sé, ja que va fer pacte ab lo dimoni per tornarse jove, per que no 's va fer ribotear y sobre tot estirar mitx patmet més: per això no 'm va estranyar gens, que cantés lo tros, sol, del jardí bufant y espeternegant. Figurinse aquell bossi que 's pot seguir tot ab una gota d' oli. En lo duo, en lloch de ser dols, carinyós, en fi, de cuidarse de la xicoteta com feya l' de l' any passat, no va fer mes que posarse de puntetas y fer l' home cridant per anar a pescar un aplauso. Y saben lo que vá pescar? Un parell de gallis que si jo 'ls hagués pogut arreplegar, sense pelar los tiro a la casola y n' hauriam fet festa a casa.

Y l' señor Meroles! Quin dimoni més esbravat! Encara no 'l vareg veurer vaig pensar desseguit ab los que hi ha pintats en los estels que ven aquell vell de la racionada de la Plaça de San Jaume. Al mirarla la cara vaig creure que no hagués agafat mal de cap y s' hagués fet posar un parell de sengoneras al front. Quin parell de cellas! Y quinas posituras!

En lo segon acte quan lo germà de la Margarida y 'ls seus companys li fan mossegar l' espasa, 'm va sembrar qu' securaba l' os de una costella. Bah, bah, entre la mimica y la veu, ja se 'n pot entornar al llit, que es un dimoni que no faria pò ni a n' aquell xicot tant raro, que tenim al segon pis de casa.

Lo Valentí estava encarregat al Sr. Laban. Bon subjecte. Aquell si que 's coneix que no ha trencat may cap plat ni cap olla. Tota la santa nit lo varen estar xiulant; fins crech que de tan vent que 'm vaig sentir passar per las orellas, me vaig costipar. Es clar; si no té veu! Ja està ben llest, y si 'm vol creure a mi que s' ho deixi corre. Feya lo paper de víctima; es dir de Siebel, la senyoreta Armandi. «Pobre noyal! Me va dir una

dona del meu costat; també es víctima fora de las taules; té un senyor enamorat que l' hi fa veure la padrina; fins aquesta nit mateixa per questió de celos l' hi ha armat un xivarri en lo quarto, que tothom n' ha hagut esment.» Ve t' aquí perquè va cantar las coplas del jardi que 'm va fer agafar son; es clar si establa trista.

La Marta, no podia servir ni per un Treyatu d' aficionats. Sembla mentida qu' en tot un Liceo surtin cantantes com aquella! Qualsevol dia fins hi cantaré jo.

Dels coros no 'n parlem. ¡Quin modo de desafinar! Valga que ab aquells vestits de sotas de bastos distreyan un xich la vista. En fi, 'ls asseguro que si no hagués sigut per la senyora Ferni no s' hauria arribat a acabar l' opera.

Lo dissapte lo Sr. Marqués dels ulls de poll, à tall de quimich de carreró, va voler fer una prubatura y 'ns vá repetir la *Dinorah* fent cantar la part de la dona à una Sra. Nininger, que venia del teatro de Palma de Mallorca y la de *Correntino* à un tenor, Sr. Cantoni, que cantaba à Valencia. ¡Qué 'ls sembla?

No 'ls dich res mes, sino qu' en acabant lo primer acte, l' amo 'm va venir a buscar y 'ns en varem anar a casa de pò de que l' públic no s' amotinés, y tirés los banchs à las taules.

Ja 'ls asseguro que ja 's coneix ben bé qu' estém en quaresma.

LA MARÍA DE CAL SENTOR PEPINO.

A LA EIXIDA

POEMA EN TRES CANTS.

I.

Era de nit, no plovia
y 'l cel estaba més ras
que un soldat d' aquells tallosos,
que no passan de Soldats.

Una nena bastante nana
lletja com l' impost del gas,

estava prenen la fresca
dintre un jardi casolà

montat al sisil del dia
de ollas y cantis trencats;

al volquer cultí una rosa
un escardot hi troba,

y digue molt resoluta:

«Caratsus que 'n hé punxat.

Batllori, tú 'n tens la culpa,

per tú volia fe un ram
y dirte fent la brometa:

Batllori, qui t' ha enramat?

Per tú, sembla una disressa
s' esgarrifant ab enagos blanachs

sense mitjas, ni sabatas,

perque no 'm senti 'l Papá,

que ab las tundas que 'm arrima

'm doblegal! os bertran;

y mentres jo 'm encostito

de cap, de coll y de nas,

ab la filla de La Guenya

deus estar fent 'ls gegants

Si aixis fos Jay! Deu me valga,

mouria un terrabastall

que ni a la Pescatería

s' en hauria vist d' igual!»

II.

Duraba encar l' accent de la paraula
quan imitant veu d' oca un xicot crida:

— Tindrà l' atreviment de darm'e à dida
la qu' es à devant meu tant gata maula?

Ella finjint un crit, estén los brassos,

estira un pam de coll, la veu l' hi manca,

y al corre cap ab ell' ipsi s' entrebalça,

y sobre d' un padris s' esclafa 'ls nassos.

— Que 't ets fet mal, mon lè? diu'n Batllori.

— Tu mateix, gamards, l' hi contesta ella,

mentres la estona passas ab aquella

posas un pam de greix, perque jo plor!

— No 'm fassis entristir, desagrebiha,

no menjo cada nit las sopas fredas

y mi en vaig a sopar, quan sola 't quedas

regant las tomaqueras de la eixida?

Y encara pots dudtar? Parla, veleta!

no 't pensis que jo soch d' aquells pavanas;

parla sense fe embuts, que 'm venen ganas

de trencarte las dents de una catxeta.

— Alto, alto, xicot, quina barrila!

Que 't ets tornat valenti! No alsis 'l gallo,

si t' pensas que soch mansa perque callo,

també dono carbassa al que no filà.

Mentre los dos amants lents posturas

trabavan novas paus, tras de l' ofesa,

surt lo gueto, furios, la cara encesa

y tots tres queden muts com esculturas,

III.

Alto, lo vell crida—per si ja t' atrapo,

si la meva filla—t' ha obert los seus brassos

perque es molt beneita,—jo vinch y te 'ls tanco.

Que intentas? infame!—que buscas? bagarrol!

saberne desitjo—ab quiu auceil parlo.

— Ab un Guerrer!—Moscat!—De cuina?—Borrango,

soch Guerrer de galma—que conquisto aplausos

quà la comedia—suito fent bolados;

y en si soch un socio;—que sòcia demano.

— Guerrer que no porta — corassa ni casco
ni pot ser mon jendre—ni puch escoltarlo.

— Pare, jo l' estimo—Calla.—Donchs no callo,
hi ha un pou à la vora y si ab ell no 'm caso
de dalt baix me tiro.—Esperat, caratsos,

Digas al teu pare—que jo aqui l' aguardo.

— No vulgau remoure—las penas y l' llanto:
vá morir de un susto—sentint un petardo.

— Qui t' fa donchs la vida?—Per tot arreu tancó;

menjo à ca'n Cassola,—racciona de sis quartos.

— Com te dius? Batllori.—No 'm enganyas payo?

— Ets fill?—Del meu pare.—T' esperan mos brassos.

— Ta mare era bornia,—ton pare era xato,

de motiu l' hi deyan—l' estripa cigarros.

— Anjela María!—Dons casaca, bravo,

ara ajenolleuse que à es il de teatro

farem una escena—per terminá l' quadro.

PERE POBLADOR.

PENSAMENTS.

... Al veure una casa grandiosa y bén construïda, l' home sibarita diu:—¡Qué m' agradaria viure al primer pis!—L' home codicis exclama:—Si jo pogués cobrarme 'ls lloguers!—Lo jugador:—Per gran que siga, jo la posaria sobre un as de bastos.—Finalment, l' advocat, medinlla del terrat als fonaments, ab una mirada, exclama:—¡Quin plèt més cayol!...

... Un que coneix molt al bell sexu, quan vén a dugas donas parlant ab molta intimitat, exclama:—No hi ha que donarhi voltas. Meditan una perfidia.

... ¡Lo que son las cosas! Davant de certs personatges no s' hi pot anar sino ab lo barret à terra. Pero hi ha una casta humil que fins al davant del rey, va ab lo sombrero posat: los cotxeros que guian las carretelles.

... ¡Quinas coses més anòmalas té l' llenguatge! A un fill que neix fora del matrimoni l' hi diuen fill natural. Qualsevol diria en vista d' això que l' matrimoni de natural no 'u es.

ESQUELLOTS.

Jo tot sovint registro l' història y à l' història hi trobo coses molt curiosas.

Lo dia 25 de janer de 1412 lo papa Joan XXII va fer un sermó, en lo qual va dir lo següent:

— Imitem l' exemple del gloriós emperador Constantino, que va cubrir ab lo seu manto a un capellà sorpres en comers criminal ab una dona adultera. Al cubrirlo va pensar: «¡Qui sab! per pecador que siga un home, pol tornar-se sant ab lo temps: evilem, l' escandal.»

Final del discurs del Papa aludit:

«Al veure a un capellà extenent la mà en direcció de una dona, no pensem mai res de mal: pensem sempre que va per administrar-li la benedicció.»

Una dècima dedicada al Ajuntament:

«Dijxos pels barcelonins
lo dia que l' pobre gas

puga alsarse del seu jas

dant l'hem à sos assassins.

l' arcalde vá ferlos anà al palco y vá posarlos una multa de 5 pessetas á cada un.

Lo producto de la multa vá ser cubert per suscripció pública á dos quartos per quòta.

Y 'l paper sobrant van regalarlo 'ls joves multats á la Sra. Ferni.

Los regalos als artistas no han de ser tot joyas y flors: també d' en tant en tant hi escau una arcaldada.

Una recomendació.

Si tenen un moment arribinse á Gracia, carrer del Torrent de l' Olla davant del carrer del Tibi-dabo, prop de l' estació del Tramvia dels Jusepets, y demanin lo Criadero modelo que acaba de montar lo Sr. Sola y Serratosa.

Allà veurán la manera com los ous se còvan sense necessitat de llocas y com las gallinas s' engranxan ab màquina.

Jo fins estich per ferli una proposició al amo del establimet. A veure si 'm vol deixar la màquina per engranxar mestres d' estudi.

He sentit à corre uns fums,
pero uns fums estrafalaris,
de certs llibres talonaris
transferits á n' als consums.

Demana algun concejal
que 's busquin probas palpables
y 'ls que resultin culpables
s' entreguin al tribunal.

Vamos á ver escopeta
com sabs apuntar ben dret
y deixas clavat lo tret
al bell mitj de la rutxeta.

Pero cá, pobla de tú
lo qui ha fet lo joch de mans,
ja sab que ab edils semblants
t' motiu d' estar aqui.

Per fugir la sesomia
de uns edils tant ordinaris,
si jo fos dels talonaris
també jo m' amagaria!

C. DE H.

Recorren nostres carrers marinos norte-americans completament borratxos. Fan unas tentinas que no sembla sino que estigan á bordo en temps de tranguil.

La borratxera! Hi ha virtuts nacionals. Pero confessem que també hi ha vices nacionals.

Un deya:—Allà vá tant car lo ví, que no es estrany que al trobarlo aquí bó y barato, la mona se 'ls enfili fins al cap-de-munt del arbre mestre.

Un municipal volia acompañar á un marinier d' aquestos á ca' la Ciutat.

L' anava impulsant suauament, fins que passant per devant de una taberna, fent una tantina de costat, lo fill de Baco y de Neptuno, 's queda seguit en un banch.

No pronunciava una paraula; pero semblava que deya:—No volias anar á cala Ciutat? ja hi som.

Una disculpa pèls mariners.

—Pobra gent deya un taberner! Veuhen tanta aigua anant pèl mar, que no es estrany que al arribar á terra 's rescabalin!

Lo Papa ha enviat la sèva benedicció apostólica al Correo Catalán.

Un detall: Ho ha fet per telégrafo.

Y despès que digan que 'l telégrafo es una invenció de Satanás.

L' altre dia deya 'l Brusi lo titol dels periódichs espanyols que han estat representats á la recepció del dissapte de Carnestoltes en lo Vaticano.

Molts de aquets periódichs ja no existeixen.

Professavan tant la pobresa, que no tenian un suscriptör, y Déu vá enviarlos al cel en cos y ànima.

EPÍGRAMAS.

—Te una febra D. Francesch
que no crech qu' en surti, Roch:
tot ell crema com un foch.

—Si que 'l pobre está ben fresch!

F. Ll. B.

Un que 's creya saber molt
per tots los puestos que anava,
si de talent se parlava
deya que 's pintava sol.

Un vá dirli ab molt salero:

—Tant que sab y encar vá á peu?

—Donchs mestre, 'us equivoquèu
va respondre, soch coixerò.

A. A.

Estich ja tant aburrit
(deya un geperut cremat)
de tenir d' anà ajupit,
que 'm treuria ab gust un dit
per deixar de sè esguerrat.

A. A.

QUENTOS.

Una senyora á un' altra.

—Noya 'm havian dit que havias perdut lo cap, y veig qu' es vritat.

L' altre senyora:

—Donchs mira, filla: á mi 'm havian dit que havias trobat lo tèu, y veig qu' es mentida.

Un dia una senyora casada sorpen á la cambrera donant una abrassada al seu marit.

—Poden contar com va quedarse!

Desseguida, sense esperar més, vá treure á la cambrera punt en blanch de casa.

—Veste'n, vá dírli: per fer lo que tú fas aquí, ja 'm basto jo tota sola.

Disputan dos individuos en una casa de joch per un motiu molt just.

—L' un ha vist que l' altre feya trampas.

Ab una destresa que l' hi envejaria 'l mateix Canonje feya desapareixe certas cartas y se 'n treya d' altres de la butxaca.

—Senyor meu, vosté es un infame: es un lladre: per que jugar fent trampas es un robo... Al joch de cartas hi falta 'l rey d' espasas. Vosté sabrà que n' ha fet.

—Vosté 'm donarà una satisfacció d' aquest insult.

—Sempre que vulga.

Y l' insultat se fica las mans á la butxaca pensantse treure una tarjeta. Ab lo calor de la disputa s' ha equivocat... Per compte de la tarjeta; treu una carta... Era 'l rey d' espasas objecte de la disputa.

Un que bevia molt, exclamava:

—Jo tinch la sort de no veure'm may borratxo.

—De debò?

—Tal com te dich, per una rahó molt senzilla: quan estich borratxo no hi veig gens.

A un poeta tronat l' hi preguntavan:

—¿Que buscas infelit?

—Lo lloret de la gloria.

—¿Y que 'n farás de aquest lloret?

—Ne tiraré unas quantas fullas á la cassola.

L' hi deya una mestressa á una xicoteta de fora, al pendrela per criada:

—Me sembla que farás per casa; pero avants necessito saber una cosa ¿tens promés?

Y la minyona qu' era una faba contesta ab molta ingenuitat:

—Are per are, no; pero ja me 'n buscaré, senyora.

Una familia aristocràtica tenia un gran retrato pintat al oli. La figura anava vestida ab un traje del temps de Felip V, casaca ab grans solapas, barret de gresol, camisa rissada, etc. etc.

—Es lo fundador de la nostra família, deya l' amo de la casa, dirigintse á uns convidats.

—Pero no assegura vosté algunas vegadas, l' hi observaban, que l' origen de la sèva noblesa 's remonta al temps dels moros?

—Sí senyor, y ho sostinch encare.

—Donchs com se compren que 'l fundador vaja vestit del temps de Felip V?

—Es molt senzill: la mèva familia ha sigut sempre molt aficionada á la moda, y á la quènta, sempre que la moda cambiaba, tornaban á pintar aquest quadro.

Davant de un tribunal hi ha un reo acusat de un crim molt gros.

Lo president, dona fi á la vista preguntant:

—Lo condemnat té ganas d' exposar alguna cosa?

—Si, senyor president, respon l' aludit.

—Digui.

—Donchs, procure posarme una pena ben petita, com si fos per vosté mateix.

Un que duya un nom molt vulgar disputava ab un tonto que duya un nom molt ilustre.

Lo del nom vulgar era molt llach y deya:

—Jo duch lo meu nom, y á tu al nom té porta.

Un armer havia obert establimet y per cridar l' atenció va posar lo següent lletrero:

«A LOS RECIEN CASADOS.—GRAN FÁBRICA DE ARMAS DE TODAS CLASES.»

En un café:

—Noy, mossol... Veyám, que passa? Dóna'm una noticia fresca.

—Noticia fresca? Miri, avuy tenim aigua frappe.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Tres, dos prima es lo meu tot;
hu dos tres lo meu tot es.

Ara 't pregunto lector
que t' estimaries més;
jun tres de tot al indret
ó un tres de tot al revés?

ALMINA.

II.

Prima y terça es la famella
d' un divertit animal;
la segona es una nota,
y 'l tot cosa original!
no es cap salina y derrama
per totas sas parts la sal.

F. E. B.

ENDEVINALLA.

Sense ser or tinch valor,
dono ab alguns mals de caps,
m' estenen sense ser roba
y 'm venen en los estançhs.

AIXORAMSUT.

MUDANSA.

Donya tot perque es pubilla
d' una tot de lo meu poble
te la tot de que ab un noble
ha de casar á sa filla.

PAU SALA.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

2, 5, 3, 6, 3, 4.

10, 6, 8, 7, 10.

4, 8, 7, 10.

1, 2, 3, 4, 10.

Varios noms de dona.

TRENCA-CLOSCAS.

Elvira, Edwigis, Inés, Onofre, Camila, Narcisa,
Simona, Leonor, Trinidad.

Ab la primera lletra de cada nom formar el d' un nom d' home.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .

Buscar cinch números distints que sumats vertical, horitzontal y diagonalment donguin una suma igual á 20.

B. B. Y R.

GEROGLIFICH.

¿Qui es Deu?

N. T. S.

Eva

aroma.

FREIXETA PETIT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Opilada.
2. IDEM 2.—Pape.
3. SINONIMIA.—Fals.
4. MUDANSA.—Paca, vaca, maca.
5. QUINT NUMÉRICH.—2 8 6 4 3
0 9 8 5 1
9 3 5 0 6
5 2 1 6 9
7 1 3 8 4
6. TRENCA-CLOSCAS—Torredembarra.
7. POLÍGONO.—T
c o l l
T o m á s
ll á s
s

8. GEROGLIFICH.—Oli vi ó amich es milló com més antich.

Barcelona: Imp. de Lluís Taüsch, fill, Arch del Teatre, 21 y 23.

PERSONAS QUE VIATJAN.—¿PER QUÉ?

Per fonder greix.

Per veure si 'n posa.

Per olvidarse de una ingrata.

Per compte de una casa de comers.

Qui sab perque viatja!

Per compte del govern.

Per anar á ocupar una embaixada.

Perque ahir varen casarse y al poble
tethom se 'ls mirava.

Perque.... com corren aquestas notícias de la peste....
mès val ferho á temps.....gentenen?

Per veure si troba feyna
á un altre puesto.

Perque ha tret la grossa
del Hospital.

Perque.... no sè que diuhen....
de certa estafa.....

Per forsa.